

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
طرح درس ویژه درس‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

خدمات مشاورتی در مدرسه

<p>آدرس ایمیل: z.abbaspour@scu.ac.ir</p>	<p>مرتبه علمی: استادیار</p>	<p>نام و نام خانوادگی استاد: ذبیح اله عباس پور</p>
<p>نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۱</p>	<p>گروه مشاوره</p>	<p>دانشکده: علوم تربیتی و روان شناسی</p>
<p>تعداد واحد: ۲ واحد</p>	<p>نام درس: خدمات مشاورتی در مدرسه</p>	<p>دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد</p>
<p>جایگاه درس در برنامه درسی دوره: یکی از وظایف اساسی مشاوران مدرسه، مشورت گری و ارائه نقش مستشاری در مدرسه است. مشاور در نقش یک تسهیل کننده، در رابطه ای سه نفره و غیرمستقیم به دنبال حل مشکلات و قوت بخشی سیستم مدرسه و ارتقاء سلامت روان دانش آموزان و سایر کادر آموزشی است.</p>		
<p>هدف کلی: هدف کلی این درس آشنایی دانشجویان کارشناسی ارشد با مفاهیم اساسی مشورت گری و نظریه های مطرح در این حوزه است. همچنین یکی یکی دیگر از اهداف اساسی این درس، شیوه های کاربردی این نظریه ها در بخش های مختلف سیستم آموزشی است</p>		
<p>اهداف یادگیری: از دانشجویان انتظار می رود که پس از گذراندن این درس:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مفاهیم اساسی مشورت گری را بدانند ۲- تاریخچه شکل گیری مشورت گری را بدانند ۳- نظریه های اساسی در این حوزه را بشناسند ۴- نظریه های مشورت گری را تحلیل مقایسه ای کنند ۵- چگونگی استفاده از این نظریه ها و مدل ها را در فرهنگ ایران بشناسند 		
<p>رفتنار ورودی: برای یادگیری این درس انتظار می رود دانشجویان متون مربوط به مشاوره تحصیلی، نظریه های روان درمانی و روان شناسی رشد را مطالعه کنند</p>		
<p>مواد و امکانات آموزشی: تابلو کلاس، لپ تاپ، پروژکتور</p>		

روش تدریس:

در این درس جلسات ابتدایی به صورت ارائه مستقیم و سخنرانی است و سپس از بحث کلاسی و ارائه گزارش های تحقیقی دانشجویان نیز استفاده خواهد شد

وظایف دانشجویان:

- ۱- حضور به موقع در کلاس
- ۲- مطالعه درس جدید قبل از ورود به کلاس
- ۳- ارائه خلاصه ای از جلسه قبل
- ۴- مشارکت فعال در بحث های کلاسی
- ۵- تهیه گزارش های تکلیف شده در جلسات قبل

شیوه آزمون و ارزیابی:

- ۱- برای امتحان کتبی از منابع معرفی شده ۱۵ نمره در نظر گرفته می شود
- ۲- برای انجام یک گزارش پایانی و تحلیل یک موضوع (مدل) ۵ نمره در نظر گرفته می شود.

منابع درس:

- ۱- مبانی نظری و تجربی مشورتگری تحصیلی. ویلیام پ. ارکول، برایان ک. مارتینز. ترجمه فاطمه نادری، عباس موزیری، مصطفی بلقان آبادی
- ۲- مشورتگری، نظریه و کاربردها. ساباتینو. ترجمه ذبیح اله عباس پور و نرگس چرخاب

هفته یکم

(۱۴۰۰/۱۲/۱۱ تا ۱۴۰۰/۱۲/۷)

موضوع جلسه: آشنایی/مقدمات/پیشینه مشورت گری

عناوین اصلی ارائه در جلسه: در این جلسه پس از آشنایی با دانشجویان در مورد ماهیت و اهمیت درس، ساختار جلسات کلاسی، منابع و شیوه ارزیابی پایانی توضیح داده می شود. سپس میزان آشنایی دانشجویان با مشورت گری و کتب و منابع مطالعه شده بررسی می شود. موضوعاتی که برای دانشجویان آماده شده معرفی می شوند و زمان ارائه هر کدام مشخص خواهد شد. سپس مقدمه ای بر مشورت گری ارائه می گردد.

هفته دوم

(۱۴۰۰/۱۲/۱۸ تا ۱۴۰۰/۱۲/۱۴)

موضوع جلسه: وظایف مشاور مدرسه

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تاریخچه مشاوره مدرسه
- ۲- وظایف مشخص مشاور مدرسه
- ۳- وظایف نامشخص مشاوره مدرسه
- ۴- مشاور مدرسه در نقش مشاور
- ۵- مشاور مدرسه در نقش مشورتگر

هفته سوم

(۱۴۰۰/۱۲/۲۵ تا ۱۴۰۰/۱۲/۲۱)

موضوع جلسه: تاریخچه مشورتگری

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف مشورت
- ۲- زمینه های علمی شکل گیری مشورتگری
- ۳- زمینه های نظری شکل گیری مشورتگری
- ۴- تاریخچه شروع مشورتگری
- ۵- نتیجه پژوهش های اولیه مشورتگری

هفته چهارم
(۴۰/۱/۱۷ تا ۱۴۰/۱/۱۴)

موضوع جلسه: عناصر مشترک مدل های مشورتگری

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- عوامل اصلی و فرعی مشورتگری
- ۲- فرمول بندی مساله
- ۳- اهداف اصلی و کاربست
- ۴- فرایند تغییر
- ۵- قدرت و نفوذ- سیستم ارزشی
- ۶- پاسخ به مداخله

هفته پنجم
(۴۰/۱/۲۴ تا ۱۴۰/۱/۲۰)

موضوع جلسه: مشورتگری در بستر فرهنگ

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- جنبه های فرهنگی مشورتگری
- ۲- مشورتگری در قرآن
- ۳- وضعیت فعلی مشورتگری در مدارس

هفته ششم
(۴۰/۱/۳۱ تا ۱۴۰/۱/۲۷)

موضوع جلسه: مشورتگری سازمانی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه ها
- ۲- مراحل کاربست
- ۳- ارزش ها و نمادها
- ۴- پاسخ به مقاومت سازمانی
- ۵- پاسخ به مداخله
- ۶- نقد و بررسی این نظریه در آموزش و پرورش ایران

هفته هفتم
(۴۰/۱/۲/۷ تا ۴۰/۱/۲/۴)

موضوع جلسه: مشورتگری برنامه

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه
- ۲- زیرساخت و مداخلات
- ۳- فرایندها، پیامدها و تاثیر برنامه
- ۴- پاسخ به مداخله
- ۵- نقد و بررسی این نظریه در آموزش و پرورش ایران

هفته هشتم
(۴۰/۱/۲/۱۴ تا ۴۰/۱/۲/۱۰)

موضوع جلسه: مشورتگری آموزش و پرورش

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه
- ۲- رویکردهای کاربردی
- ۳- پاسخ به مداخله
- ۴- بررسی نقاط ضعف و قوت

هفته نهم
(۴۰/۱/۲/۲۱ تا ۴۰/۱/۲/۱۷)

موضوع جلسه: مشورتگری سلامت روان

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه
- ۲- دانش و مهارت
- ۳- اطمینان و عینیت
- ۴- پاسخ به مداخله
- ۵- بررسی این رویکرد در آموزش و پرورش ایران

هفته دهم
(۱۴۰۱/۲/۲۴ تا ۱۴۰۱/۲/۲۸)

موضوع جلسه: مشورتگری رفتاری

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه
- ۲- مرور تاریخچه رفتارگرایی
- ۳- عناصر حیاتی
- ۴- فرایند تغییر و کاربرست
- ۵- سنجش و اندازه گیری
- ۶- ارزیابی و هدف گزینی

هفته یازدهم
(۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۱/۳/۴)

موضوع جلسه: ادامه مشورتگری رفتاری

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- سنجش رفتارهای ناسازگار
- ۲- مداخله و نظارت
- ۳- پیشگیری و جایگزینی در مدرسه
- ۴- پاسخ به مداخله
- ۵- نقد و ارزیابی این رویکرد در آموزش و پرورش ایران

هفته دوازدهم
(۱۴۰۱/۳/۱۱ تا ۱۴۰۱/۳/۱۷)

موضوع جلسه: مشورتگری بالینی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه
- ۲- رویکردهای مشورتی بالینی
- ۳- طرح فردی خدمات خانوادگی
- ۴- واکنش چند سطحی به شرایط بحرانی
- ۵- پاسخ به مداخله
- ۶- نقد و ارزیابی این رویکرد در آموزش و پرورش ایران

هفته سیزدهم
(۱۴۰۱/۳/۱۸ تا ۱۴۰۱/۳/۱۶)

موضوع جلسه: مراحل مشورتگری

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تعاریف و زمینه
- ۲- مراحل مشورتگری
- ۳- مذاکره و قرارداد
- ۴- شناسایی مشکل و هدف گزینی
- ۵- مدل مشورتی منتخب
- ۶- نقد و ارزیابی این روش

هفته چهاردهم
(۱۴۰۱/۳/۲۵ تا ۱۴۰۱/۳/۲۱)

موضوع جلسه: تنگناهای اخلاقی در مشورتگری

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- تنگناهای اخلاقی رایج
- ۲- مدل ها و نظریه های اخلاقی
- ۳- اصول اخلاقی
- ۴- فضیلت های اخلاقی

۵- واکنش به مداخله

۶- مقایسه تطبیقی تنگناهای اخلاقی در غرب و ایران

هفته پانزدهم

(۱۴۰۱/۳/۲۹ تا ۱۴۰۱/۴/۱)

موضوع جلسه: تحلیل کیس

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

در این جلسه مواردی که دانشجویان در بررسی های خود تجربه کرده اند مطرح می شوند و بر اساس مدل های مطرح شده در این ترم، تحلیل می شوند. بر اساس سیستم آموزش و پرورش ایران و فرهنگ بومی، پاسخ به مداخله مناسب طرح ریزی می شود